

Jakelu: VM, TEM, VNK

Nimeämispyyntö

Ulkoministeriö on asettanut 24.2.2023 antamassa päätöksessään VN 5320/2023-UM-1 työryhmän arvioimaan ja valmistelemaan kehitysyhteistyötä koskevien säädösten mahdollisia muutostarpeita. Työryhmä päätti asettaa neljä eri alatyöryhmää: 1. Kehityspoliittiset lainat ja sijoitukset, 2. Finnfund, 3. Korkotukiluottojen kehittäminen (Public Sector Investment Facility, "PIF"), 4. Muut asiat. **Ulkoministeriö pyytää tällä nimeämispyynnöllä asettamaan jäsenen ja varajäsenen alatyöryhmään Kehityspoliittiset lainat ja sijoitukset.**

Kehityspoliittisiin lainoihin ja sijoituksiin keskittyvän alatyöryhmän tarkoituksena on erityisesti selvittää ja arvioida nykyisen kehityspoliittisten lainojen ja sijoitusten säädöspohjan riittävyttä ja mahdollisia muutostarpeita, jotta säädöspohja vastaa lainoille ja sijoituksille asetettuja kehityspoliittisia tavoitteita.

Vuodesta 2016 lähtien osa Suomen kehitysavusta on ollut kehityspoliittisia lainoja ja sijoituksia. Lainoja on myönnetty kansainvälisille hallitustenvälisille kehitysrahastoille sekä suomalaisille vaikuttavuussijoitusyhtiöille. Merkittävin lainansaaaja on ollut Finnfund. Sijoituksilla rahoitetaan erityisesti yksityisen sektorin ilmastohankkeita ja vihreää siirtymää kehittyvissä maissa. Kehityspoliittiset lainat ja sijoitukset eroavat lahjamuotoisesta kehitysyhteistyöstä siinä, että sijoitetulle pääomalle on asetettu tuotto- ja palaumaodote.

Lainojen osalta haasteena on, että tiettyjen kehityspoliittisten lainojen myöntäminen edellyttää säännöllistä poikkeamista valtion lainanannosta sekä valtiontakauksesta ja valtiontakuusta säännöksistä annetun lain (lainanantolaki 449/1988) ainakin tilintarkastusta ja viivästyskorkoa koskevan sääntelyn osalta. Toistaiseksi eduskunta on hyväksynyt poikkeukset talousarviossa.

Tämän lisäksi on syytä selvittää, tulisiko kehityspoliittisten sijoitusten toimivaltaperusteista ja sijoitusten ehdoista säätää tarkemmin laissa. Tällä hetkellä sijoituksia tehdään talousarviolain ja ulkoministeriölle annettujen kehityspoliittisten tehtävien nojalla. Osana esivalmistelua on huomattu tarpeelliseksi selvittää laajemmin, onko kehityspoliittisessa laina- ja sijoitustoiminnassa kyse kokonaisuudessaan finanssipoliittisesta päätöksenteosta ja kehityspoliitiikan toteuttamisesta vai sisältyykö toimintaan ainakin osittain julkisen vallan käyttöä. Osaltaan keskusteluun liittyy myös se, onko VN:n päätöksenteosta säädetty riittävästi kehityspoliittisia rahastosijoituksia koskien.

Alatyöryhmä selvittää ja arvioi myös muita mahdollisia kehityspoliittisiin lainoihin ja sijoituksiin liittyviä kehittämistarpeita. Yhtenä mahdollisuutena voidaan arvioida Finnfundin edellytyksiä hallinnoida kehityspoliittisia sijoitusvaroja rahastorakenteessa, ml. AIFM-sääntelyn soveltumista Finnfundiin. Rahastosijoitusten osalta on lisäksi huomattu, että tarpeen on tarkastella mahdollisten valtiontukielementtien olemassaoloa.

Ulkoministeriö on aiemmalla nimeämispyynnöllä VN 5320/2023 pyytänyt ministeriöitä nimeämään asiantuntijat työryhmään. Työryhmässä sittemmin tunnistettujen kysymysten ja vastuutahojen myötä ulkoministeriö uusii pyyntönsä valtionvarainministeriölle, valtioneuvoston kanslialle ja työ- ja elinkeinoministeriölle asettaa jäsenensä ja

Nimeämispyyntö

VN 5320/2023

8.9.2023

varajäsenensä alatyöryhmään Kehityspoliittiset lainat ja sijoitukset. Jäsenen ja varajäsenen sijaan voidaan asettaa asiantuntija ja vara-asiantuntija tarvittaessa kuultavaksi.

Tiedot pyydetään ilmoittamaan ulkoministeriölle 18.9.2023 mennessä osoitteisiin sara.pirainen@gov.fi sekä cc:nä annastiina.ali-lekkala@gov.fi ja juristit.keo-80@gov.fi.

Irene Leino

Alatyöryhmän varapuheenjohtaja, Tiiminvetäjä, Kokonaisvastuu kehityspoliittisista lainoista ja sijoituksista